

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІШІЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧASNІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Чернівці 2016

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Федів В.І., (відповідальний секретар), Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Пашковський В.М., Ходоровський В.М., Ткач Є.П., Гарас М.Н., Олар О.І. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 20 квітня 2016 р.). – Чернівці, 2016. – 515 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми дипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Okремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всеобщого, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол № 7 від 24 березня 2016 року)

© Вищий державний
навчальний заклад України
«Буковинський державний
медичний університет», 2016

дослідження в клініці внутрішніх хвороб, щоб студенти наших навчальних закладів не відставали у цьому напрямку від своїх європейських та американських колег.

Оптимізацію навчального процесу із пропедевтики внутрішньої медицини слід провести шляхом збільшення загальної кількості годин та включення нових тем щодо вивчення сучасних лабораторних та інструментальних методів дослідження. За умови неможливості збільшення кількості годин доцільним було б провести внутрідисциплінарну ротацію годин між наявними темами.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЇ СЛУХАЧАМ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН

Ю.В. Кропельницька, Р.Ф. Стаднійчук

Кафедра медичної та фармацевтичної хімії

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Сучасна хімія – це фундаментальна система знань, що ґрунтуються на різноманітному експериментальному матеріалі та теоретичних положеннях. Знання, одержані при вивченії даного предмету, дають уявлення про мікроструктурні частинки речовини: атоми, молекули, йони та інші, а також про перебіг хімічних реакцій – від найпростіших до тих, що мають місце в живих організмах.

Головною метою викладання курсу «Хімія» студентам-іноземцям підготовчого факультету є формування рівня знань, необхідного для успішного складання вступних іспитів та подальшого вивчення хімічних дисциплін у медичному вузі, розвитку хімічного мислення, уміння передбачати наслідки взаємодії речовин, що використовуються як лікарські препарати, а також наслідки їх перетворень у живих організмах.

На підготовчому відділенні Буковинського державного медичного університету щороку навчаються десятки абітурієнтів. Це початковий і важливий етап у підготовці майбутніх першокурсників. Адже знання, здобуті за рік навчання на підготовчому факультеті, мають стати базою для вивчення майбутніми лікарями теоретичних та клінічних дисциплін.

Як показав досвід роботи викладачів кафедри медичної та фармацевтичної хімії БДМУ, багато слухачів підготовчого факультету не приділяють навчанню достатньої уваги. Пояснити це можна, частково, низьким рівнем зацікавлення і пізнавальної мотивації, щодо важливості отриманих знань на старших курсах. Тому важливим напрямком роботи викладача зі слухачами підготовчого факультету є активізація їх пізнавальної діяльності.

У зв'язку із відсутністю необхідної літератури для підготовки абітурієнтів англійською мовою, основним засобом подачі теоретичного матеріалу залишається лекція. Тому основними вимогами до лекційного

матеріалу є максимальна інформативність і охоплення теоретичних питань, що розглядаються на практичних заняттях.

Для досягнення кінцевої мети вивчення предмету необхідно передбачити засвоєння на початку курсу таких теоретичних основ загальної хімії, які є підґрунтям для всіх подальших розділів неорганічної та органічної хімії. Зокрема, такими темами є «Будова атома», «Періодичний закон», «Типи хімічних зв'язків», «Хімічна рівновага», «Розчини», «Електролітична дисоціація». Значна увага приділяється вивченю властивостей тих елементів, сполуки яких відіграють значну медико-біологічну роль.

Одним із засобів інтенсифікації процесу навчання і підвищення якості підготовки слухачів підготовчого відділення, особливо в контексті Болонського процесу, є самостійна робота. При організації самостійної роботи на підготовчому відділенні БДМУ слухачам пропонується як колективне опрацювання навчального матеріалу (кооперативні групи), так й індивідуальне (підготовка проектів у вигляді презентацій та їх подальший захист).

Навчання слухачів-іноземців на підготовчому відділенні Буковинського державного медичного університету дає можливість оволодіти їм базовими знаннями з хімії. Це дає можливість успішно скласти іспит та продовжувати здобувати медичну спеціальність. Головним завданням викладача підготовчого відділення є підготовка його слухачів до навчання на першому курсі медичного вузу, сприяння не тільки засвоєнню знань з хімії, а й формуванню свідомого вибору майбутньої професії.

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ НА КАФЕДРІ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Н.Я. Литвинюк

*Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Питання якісної підготовки іноземних студентів у вищих навчальних медичних закладах завжди залишається нагальним і до кінця не вирішеним.

Іноземні студенти – це особливий контингент студентської молоді зі своїм менталітетом та культурою, яка притаманна країнам із яких вони походять. Тому при підготовці цих студентів необхідно використовувати різноманітні методичні підходи, а також враховувати характерні риси систем охорони здоров'я різних країн.

Процес інтеграції України в Європейський та світовий освітній простір в умовах реформування медичний галузі висуває певні вимоги до підготовки англомовних студентів. Це передбачає наближення викладання клінічних та теоретичних дисциплін до Європейських стандартів.

На кафедрі соціальної медицини та організації охорони здоров'я використовуються різноманітні методичні підходи для якісного навчання іноземних студентів. Всі студенти забезпечені навчально-методичними

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЇ СЛУХАЧАМ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН <i>Ю.В. Кропельницька, Р.Ф. Стаднійчук</i>	422
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ НА КАФЕДРІ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я <i>Н.Я. Литвинюк</i>	423
ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ УСПІШНОСТІ З ПЕДІАТРИЧНИХ ДИСЦИПЛІН ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ З АНГЛОМОВНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ <i>У.І. Марусик</i>	424
ВАЖЛИВІСТЬ МІЖПРЕДМЕТНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ЗНАНЬ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ЗАСВОЄННЯ ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ СТУДЕНТАМИ З КУРСУ З ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ <i>О.П. Микитюк..</i>	425
НАВЧАЛЬНА ІСТОРЯ ХВОРОБИ ЯК ЗАСІБ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ СТУДЕНТАМИ З КУРСУ З ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ <i>О.П. Микитюк</i>	427
ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ (ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН) <i>В.А. Осипенко, О.М. Пендерецька</i>	428
OCCUPATIONAL DISEASES TEACHING TO ENGLISH-SPEAKING STUDENTS AT UNDERGRADUATE STAGE: UP-TO-DATE PECULIARITIES AND TECHNIQUES <i>N.D. Pavlyukovich, T.V. Reva</i>	429
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ <i>М.П. Перепічка, Ю.П. Карвацька</i>	430
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ПАТОМОРФОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ <i>А.І. Попович</i>	431
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНІ (МОДУЛЬ 2) ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ <i>Т.В. Рева, Н.Д. Павлюкович</i>	433
ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ТА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН <i>I.T. Руснак, В.К. Тащук, О.Ю. Поліщук, В.Т. Кулачек</i>	435
ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ <i>I.T. Руснак, В.К. Тащук, В.Т. Кулачек</i>	436
РОЛЬ УРАХУВАННЯ ОСОБИСТІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ В МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТИ <i>I.T. Руснак, В.Т. Кулачек</i>	437
